

REPORTATGE | L'ARQUITECTE ENRIC DILMÉ REPASSA LA HISTÒRIA I LES CARACTERÍSTIQUES DE L'HOTEL

# El Casamanya, entre dos temps

Seria d'esperar que no fos excessiu l'optimisme de l'arquitecte Enric Dilmé en confiar que per fi "sembla que la lenta agonia" de

l'antic hotel Casamanya arriba a la fi. En tot cas, la prioritat de donar-li un ús està damunt de la taula.

A. D.  
Andorra la Vella

Dilmé fa un temps que està enfeinat a recuperar les -probablement petites, però a la mida del país- històries dels edificis singulars o de les persones, sovint d'alta volada, que relacionades amb l'arquitectura i l'edificació han passat pel país. "És si vols una rebel·lia individual i de poca alçada", diu. En aquesta ocasió és a l'antic hotel ordinenc que dedica l'última recerca que publica al bloc. Un bé inclòs a la llista de Patrimoni Cultural com a bé inventariat per uns valors que, bàsicament, resumeix en ser "un exemple viu de la transició entre la construcció tradicional i la tecnologia contemporània".

És, recorda Dilmé, un dels darrers edificis amb caixa exterior de parets de càrrega perimetral i entramat interior de pilars i jàsseres de formigó armat, aixecat en un moment en què ja comencen a bastir-se els primers exemples de la moderna separació entre estructura i tancament: és coetani de casa Farràs, edifici ubicat a l'avinguda Meritxell, on Josep Maria Sostres ja va aplicar aquesta fórmula moderna.

Dilmé es coneix bé el bastiment que ara analitza al bloc perquè ja pels volts del 2006 va realitzar, juntament amb Xavier Orteu i per encàrrec del quart d'Ordino, un informe sobre les línies que hauria de seguir qualsevol intervenció a l'hotel, tractant-se d'un bé protegit. "Es tractava de delimitar els criteris d'intervenció, saber què permet la Llei de Patrimoni, i per això ho vam discutir amb els tècnics", recorda. L'objectiu de l'encàrrec del mana-



L'antic hotel se situa en un moment de transició entre arquitectura vernacular i el racionalisme.

Projectat per Pla, el primer arquitecte del país

dor era que els possibles inversors, compradors o llogaters sabessin a què atènyer-se. Entre altres qüestions, l'informe definia la volumetria d'una possible ampliació sobre el pàrquing adjacent, la connexió entre els dos edificis i la planimetria de les diferents plantes.

Dilmé recorda que va ser projectat el 1954 per Xavier Pla, autor també de l'escaldenc hotel Pla, per

exemple, i que va ser el primer andorrà que es va llicenciar en arquitectura. Va obtenir el títol l'any 1934, per la Universitat Central de Barcelona. Entre els seus professors n'hi va haver algun que va deixar petja al Principat, com Cèsar Martínel·l o Adolf Florensa, i va ser company (encara que aquests estaven als cursos superiors) dels impulsors del Gatpac i els corrents racional-

## APUNTS

**EMMARCAT EN EL QUE ES CONEIX A ANDORRA COM ARQUITECTURA DEL GRANIT**

**L'ARQUITECTE, PERÒ, EXHIBEIX CONEIXEMENT DELS NOUS MATERIALS**

listes: Josep Lluís Sert, Josep Torres Clavé i Joan B. Subirana. També va col·laborar en la construcció de la font de la plaça d'Espanya de Barcelona, de Josep Maria Jujol.

El Casamanya es va projectar al temps que la casa comuna i les escoles (actualment rehabilitades per Orteu per encabir-hi equipaments culturals a l'edifici rebatejat L'Estudi). Tots tres, recorda Dilmé, aposten per un estil de clares referències noucentistes. En el cas de Pla, tot i conèixer els fonaments del racionalisme, a la seva tornada al país va optar per aquest altre estil que per aquestes contrades agradava més, perquè "tot i ser aliè als models tradicionals" també representava "l'anhel urbà i la modernitat dels nous temps sense trencadissa". Aquí es va conèixer com l'arquitectura del granit.

Així, el Casamanya s'emmarca en l'època de transició entre la tecnologia vernacular i la contemporània: el concepte estructural i compositiu és tradicional, mentre que l'arquitecte utilitza nous materials allà on poden fer millor servei, gràcies al profund coneixement que en tenia Pla.

## en breu

### Anem Editors presenta el 'manual' de Jeroni Grau

■ LA SEU D'URGELL. L'Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell acollirà demà a les vuit del vespre la presentació del llibre *El govern de la Ciutat d'Urgell al segle XVI*, que recull la recerca realitzada per l'historiador i arxiver Lluís Obiols. El volum, que surt al carrer de la mà del segell andorrà Anem Editors, se centra en el manual d'instruccions de govern local redactat per Jeroni Grau.

### El jove violoncel·lista Jordi Albelda, premi a València

■ ANDORRA LA VELLA. El jove violoncel·lista Jordi Albelda Santamargarita, de disset anys, va rebre el segon premi al Concurs internacional de violoncel Ciutat de Catarroja. A la categoria de sèniors es van presentar 14 cellistes de diferents nacionalitats, entre els quals van arribar tres a la final, inclòs el músic andorrà, que va ser finalment guardonat amb el segon premi.



El jove violoncel·lista andorrà, durant la interpretació.

### Les obres de l'últim Art Camp, a la Unesco a París

■ ANDORRA LA VELLA. La comissió nacional andorrana per a la Unesco (CNAU) inaugura avui a les 12.30 hores l'exposició que desplega una part de les obres realitzades en el transcurs de la passada edició de l'Art Camp Andorra Colors per al Planeta. La mostra, que sol tenir un caràcter itinerant, es podrà veure durant tota la setmana a la seu de la Unesco a París.